

1907-3 | 1907-3

1907-84

توق تلتە

توق تلتە ئاۋسۇكۇنىڭ كىتابى

..سارى آرقەنىڭ كىم دىكى ايكانلىگى..

مشتور بوسى كوفايى

نەشرلىرى

كناجى حسيىف ورشەلىرى

© © ©

кабань.

ЭЛЕКТРО-ТИПОГРАФИЯ ШАРАФЪ
1907 Г.

قزاق تىلە.

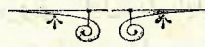
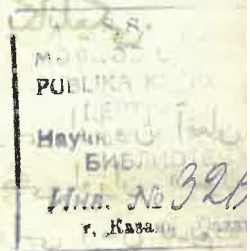
قزاقنىڭ اوصوكونگى اىنگەمەسى.

„صارى آرقەنىڭ كىم دىكى ايكانلىگى“

مشهور يۇسۇف كوفايىف.

ناشرلىرى:

كىتابچى حىسېنىف ورثەلىرى.

قزاق، شرف مطبعەسى ۱۹۰۷ يىل.

казань.

ЭЛЕКТРО-ТИПОГРАФИЯ Ш А Р А Ф Ъ

1907 Г.

قزاقنىڭ اوس كونكى انكەمەسى.

صارى ارقەنىڭ كىم دىكى ايكانلىكى.

كون باطىسى سىردارىيا «كون چىغوسى اوزون آفغان يىرتىس» اوڭ توستوگى ىتى سوسىم رېچىسكى اوزان «صول توستوگى ايدىل جابق» صول تۇرە سوۋدىنىڭ آراسى زمان قىمىدە دشت قىچاق آتاتانغان قىچاق يورطىنىڭ قونوسى ايدى صول قىچاق قدان طوقسان ايكى اوروۋ ايل تارايدى خطاي كوبيە قىچاق كوبيە دىب مقال بولغان سىباي صول

سونان بىرى نىچە جورط كىلب نىچە جورط كىتكان «آخىر آياغى مىق دىكان بر جورط ايهلانوبتى اوده كىتوبتى شىرمىچدىكان بر جورط ايهلانوبتى اوده كىتوبتى بول ايكويناى صوڭ نوغاي قزاق دىڭ نوغاي ايهلانوبتى اولاردان قالغان بىلكى بار هر جىردە قالغان اولكى بار»

كون چىغس جاغى آچىق نماز اوقىلە توغون قىلەغە تورى طوۋرا دل كىلكان تاس قورغاندار بار اول نوغايلىنىڭ قالماق

قاماغان كۈندە نەز او تو او چۈن نەصطەن ئەصەغەن قورغەنەن ئەكەن
 دېب ئەپتەسەدى سارى آرقەدە جارى تىراڭ سۈۈى آر اوزانلار
 سۈل زەمانداغى نۇغەيلاردىڭ ئەكەن سەلو او چۈن ئەزغەن آرىغى
 ئەكەن «چىدارتى دېكەن اوزان نڭ ئەياغندە آق جەر سەصەى دېكەن
 جىرلەر نۇغەيلاردىڭ كەينت سەلو ب تاق قورغەن بۇر قوقان
 خەنلەرى نڭ آرىكى سەلقدى اورداجا سەتقەن جىرى ئەكەن اولەكئى
 نڭ ئەياغندە قارا اوبە سارى اوبە دېكەن ئەكى توبە قارا باى سارى
 باى دېكەن ئەكى بايدىڭ قونوس قەلغەن مەكەنى ئەكەن بول ئەكەلەك
 قزاق بايلەرى.

سۈل سارىبايدىڭ جەلغز قىزى بايان سۈلوۋدىڭ طوۋغەن
 جىرى بايان آولاتاۋى بول طاۋدىڭ آطى بايان آۋلا قۇيلغەن
 سەباى بايان آولى دېب آطالوب كەتكەننەن سۈل قىزدىڭ قار قارسى
 جۇغەلۇب تۇسەب قەلغەن جىرى قار قارالى قازىلىق آتەلغەن دۇمبۇ-
 راسى مەن بەت مۇنچەغى تۇسەب قەلغەن جىر دۇمبۇرالى مۇنچەقەطى
 آتەلغەن جەمچىسى تۇسۇب قەلغەن جىر طوقۇراۋەن جەمچىلى آتەلغەن
 سەندىغى تۇسەب قەلغەن جىر آلتۇن سەندىق آقچە تاۋ آتەلغەن اولەكئى
 ئەپتەب طوى قەلغەن جىرى اولەكئى آتەلغەن آطدارى نڭ چىدارى
 تۇسەب قەلغەن جىر چىدارتى آتەلغەن آطدارى نڭ آرقەسى جەۋەر
 بولغەن جىر جەۋەر بۇغى آتەلغەن خەير بول سارى آرقەداغى جىر
 آطى بارى قزاقدىڭ آتە باياسى نڭ آطدىرى.

ئەسەل نۇرەننڭ آراسندە طۇغەنەسەدىڭ طوقسەن ئەكى كولى
 نۇغەيلاردىڭ ئەكەن سەلغەن كۆلدارى «قىزىل مۇلا سۈلوۋتەم
 سەيرلى تەم خەن سۇياكى دېكەن جىرلەر سۈل زەمانداغى نۇغەيلاردىڭ
 قەدىرلى اولۇكدارى نڭ مۇلاسى ئەكەن اۋن سەن نۇغەى بولەكەن
 سۈك اۋرەمبەتەى اولگەن سۈك بول سارى آرقەنى قارا قەلماق

فاطی صیبان دیکان جورط ایبه لانبوتی قالماق دیکان جورط اولگین کسی سین قویدیڭ برصانی مینان براییکی نان مینان بر قومورچه سومینان دلاغه آفاروب طاصطایدیکان صول باصینداغی تاماقدارین آق ایت کیلب جیکان بولسه ایماندی بولدی بیپش کا بارادی دیب بیلهدی ایکان» قاره ایت کیلب جیسه ایمان سیز بولدی دوزخغه بارادی دیب بیلهدی ایکان.

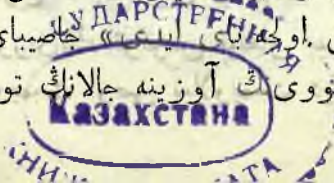
ایت کیلب هیچ نرسه سین جیماکان بولسه جنازالایدی ایکان «جنازه سی قالماق ناصقه تابنادی کسی باصی نه بربر ناصی بولادی» صول ناصطاری مین باصطروب اوستونه اویوب کیتادی ایکان صاری آرقه داغی اوبه دیتوغون اویولگان کوب تاص قالماقدیڭ اولکاننه چیغارغان جنازه سی ایکان جصه قادیرلی خان دارینه جایصا کئدارینه کوب کسی جیولوب کوب تاص اویولادی ایکان ده اورطا قادیرلی سنه اوز چاماسنچه اونان تومنکی سنه اوزی نڭ قونی پولنه قارای جیولغان کسی نڭ چاماسنچه تاص اویولادی ایکان «بعضی بر قادیرلی سنه آدم صورتی صیقلداندوزوب صین تاص قویادی ایکان

قای چیرده بولسه ده کویکان کیرپچدن جاصالوب چیرمین چیر بولوب کیتکان قیزیل کیرپچدار نوغای لاردڭ مولاسی ناصطان اویولکان اوبه لر قالماقداردڭ مولاسی مونداین بیلمای بورونقی نوغایای مین قالماقدڭ قویولغان قویبه سی دیب دنیا ناویب آلامیز دیب چیر قازیب آورهلانکان کوب بولدی اولکان قالماقدڭ سویاکی تابیلدی اوندای موندای اوزیمین قویغان قومورچه آیاق بیلازیک صیرغه آط طورماندار چغیب جوردی چیقغان مین اسککه جاراب میناتنه طورغان دانمه جوق بزیدیڭ قزاق بول صاری آرنهغه کیلب ایبه بوغانی آبلای خان زمانی نان آراق ایلکاری.

بول قزاق اييه سيز جانقان جيركا تيككە كىلب اييه بولغان جوق
 «آق نازانك اوچى مين آق بىلاكديك كوچى مين كيچه فارا كىراى
 فابانباى قانجىغلى بوكانبى قاز داويصتى قازى بيك چاقچاق اوغلى
 جاني بيك زاماندارين ده جاننان كيچىب سوۋسىن اورننه قىزىل
 قان ايچىب «جاۋداى آليصوب چاىداى صالحىب كوني توني آطىسب
 قارا قانغە باطىسيب» چىبن جانين نىصانغە بايىلاب نه مانىكغاز
 صير بازدارى جاۋ جولنده اوغە اوچوب اولوب سويتوب آلغان
 چىرى ايدى «بيان اۋلا تاوين ده جاصىباى آصوى صول جاصىباى
 قزاقديك باطىرى قالماق بين آطىصوب اوغە اوچوب صول اولكان
 جىرينه قويولغاننان جاصىباى آتانغان قىزىل تاۋديك باورين ده
 قالماق قىرغان دىكان جىر قالماقديك قزاقدان آخرغى قىرىلغان
 قىرىلىسى جاصىباى اوغە اوچقان جولى اير اولجە باى باص بولوب
 آطدانوب قالماقدى صول چىردە قويداى قاماب اىروب قويوب
 قىروب صونان قالماق قىرغان آتانغان صونان صوك قايطيب قالماق
 بول آرقىنى كورالغان جوق مين اوز آطىم يوسى قرق توغوز
 جاصطه اوطور مين آكام آطى كوفاي جىلى بارىص ايدى جىتبس
 اوچ جاسنده بارىص جىلى اولوب بيان اولاغە قويولدى» اونوك
 آكلىسى سر محمد جىتبس دن آصىب اولوب قىزىل تاۋغە قويولدى
 اونونك آكلىسى آق جىكت قرق توغوز جاسنده اولوب كوچە
 تاۋ باورين ده چورتاك قاراغاي قىزدك قارا صوى دىكان جىركا
 قويولدى «اونونك آكلىسى بىسم قارتايىب اولوب اولو تاۋده بىس
 سالانك اورە باسنه قويولدى بورونغى زمانە اولو تاۋدان تىرىسكى
 جاغنه قاراي آغە توغون صايلاردى بىسم نك بىس صالاسى دىو-
 چىدى تىرى كونك اوزى نك قونوس قىلغان جىرى بولغان اوچون
 اونونك آكلىسى تىلاويىمبت اوصى تىلاويىمبت دىكان كسى اون بىس

بالاسين سوڭى نان ايرنيب آلوب قارا قالماق فاطيضان مين صوغوصوب
اون بيس اولديك ايك اولككى اسپانتاي آلدى مين اوقغه اوجوب
اونان صوڭغيسى آمانتاي اوده اوقغه اوجوب « بيرينان بيرى قالمايمز
ديب بارى سول جولى قيريلغان » سونك اورمانچى بابكه طايلاق دينك
طايلاغى باطير كسى ايكان قالماقدينك قالينك طوبين قاق جاروب
كيتوب « اون بيس دينك اوچاوين آلوب چيعوب صارى آطدى
سكسان باطير آصطنده صارى آطى بار بر جوكتى تويهنى جوكى
مين آلوب چيعوبتى اول تويهنك چوكنده بيسيك بار ايكان كبعه
بار ايكان برينك آطى قويطان جوكتى تويانى آلوب قاچوب جورگاني
اوصى ايكى بالا جا قولنده قالاداو ديب بولاردى جاودان
آيروب آلو اوچون تويهنى جيتهلاي قاچوب كيلگان قالماقداردى
قايتە قويوب سويتوب قوتقارغان ايكان اگر طايلاق باطير مين
سكسان باطير بولماغانده تىلاويمەت ديگان كسىدان توخوم
قالماسه كيراك سول بيسم ديگان كسىدان اوسوب اونكان نسلدان
كيلب مين موني سويلاب تور مين اوموطباي جورگانم اوسينداي
آتا بابام قالماقده نى اوچون قيريلدى كيونگى اوروم بوتاغنه
چير صوۋ آلب بيرامين ديب قيريلدى جالغز مينك آتا بابام
ايمس چير صوۋغه تالاصيب كوب قزاق قيرغين تابدى سول سبابدى
بول صارى آرقە بزدينك قزاقغه آتاسى نك قونى بولوب اولجه
بولوب ايدى براۋ براۋگە سوگونان قالماستاي آتاك نك قونى
بارميدى ديدىغوى سوند اياق آتام نك قونى بولغانى اوچون چير
سوۋدان آيريلوب قانكغيب قونوص سيز جورگاننە ايچيم كويوب
اولسم اويومنان كيتار ايسە سول اولاناوين قالماقدان ايريكسز
آلغان جاصيباي مين اورمانچى ايدى » جاصيباي اولديده اولجه باي
قالدى جاصيباي آصوۋى ك آوزينه جالانك توس ديگان بالاسين

فیصطاطیب اولجه بابدینک اوزی ایزبوچکه دیگان آصوؤدینک
 اوزینه قارصی فیصطاب ایدی دنیا دیگان چیرکین کوچبهلی ایکنی
 اوصی ایکن قزاقدینک طولفار مینب طوؤ اوصطاغان کیونکی اوروم
 بو طاغنه اولجه سالغان باطیر اینک آخریکده موجیق دینک بو
 سالکھسی ننگ آطی بولدی ایزایمین ناوین اولجه بای قالاسی
 آتانغان قالا صول اولجه بایدینک اولگان جیری مینک سوردان
 بر سوز آتا باباسینک قانی قویدینک فانی دای آغیب آلوب
 بیرگان جیرینان اوروم بوناق بالالاری کوزینک جاصین توكه
 توكه فاکغب کیته بر دیده بیت اوزی توكسیکان باصی قویدقدا
 بوریسکان کوتی ایچکی ننگ قویروغندا چوریشکان بر جورط
 ایبهسیر جاتقان جیردای ایهلانه بیردی.

قالماقتان قزاق آلدی قانین چاچیب بوسدان بوس ایبه بولدی براؤ باصیب
 بز جوریمز خورلیق بنان ضومبی لیکه آصودان آصقان صاین جیلاب آطیب
 بیر دینک بول صاری آرقه داغی قازاقغه قزاق بزکا باغین قارا دیب
 آق پادشادان جارلیق آلوب چیققوم دیب ایبان سیمانچ دیکان بولکه
 بای کلدی صونده اونی مینان تالاص خطای دانده ایلچی کیلدی
 قزاق سغان قارامیدی مغان قارایدی دیب اول ایکاوبنان باصقه
 قزاقدینک اوز ایچی نان کینه صاری ناوروز بای دیکان چقدی اونک
 اولار آیطدی * باغین به قزاق اورصقه * باغین صانک قزاق اورصقه
 اوصی باصطان آمانداس * صاری آرقه دیکان قونوصقه * بیرا که کیتار
 آصیه نکنان * بی لگنک کیتار باصینکنان * ینکنان ینکان کویارسین * کوید
 وروچی تایلوب * کورچی لاس جاقین قاصینکنان * قیز یغیب طورسین
 بایقمامی * کویکنان زارلاب آیتام آی.

کور ونوسی اوروس دینک تیکاماتدینک تورتیندای * اویلاغانی جاماندیق
 جاردان آقغان * ایرینک دای آباقتی دیکان اوی بار * قازوؤلی دیار

كورينكداي * قيزيل قارين جاص بالا * اوبالنه فالاسين * كيونكى اوروم بوتاقدان * فارغيس بر نالاة آلاسين * آب كيتاين بر جاقغه * صونكو منان ايرچى ايرينباي. صول زمانداغى قزاق جاقسى لارى كينكستى ده كينه صارى ناوروز بايدينك سوزين قوصطامادى جنه حطاي ايلچى سنه سويلاسبادى چيريمزكا تيباسانك سالداط آلماساك سغان فارايمز ديب عدالاة چيليكى بار ديب آق پادشاهه اوز اختيارلارى مين قاراب باغين دى تيرى كا جاز ديروب وعده خط آلدى قزاقدينك چير صووينه ضلال قيلمايمز سالداط آلماييمز ديكانين جاز ديروب بيان آولاناوينه شونك بى دان صرراب قالا سالدى كوچه تاؤغه ولى خان نك طوقالى آيغانم خانم نان صوراب قالا سالدى الحاصل صارى آرقه نك پايدىلى چيرى نك بارينه ده قالا صالا باصطادى.

اوصى كونده بايقاب قارصاق قزاقدى اوچك بولسك بر ايسه سه جوق ايسابنده اول قالاچه جوق ديسك قزاق چيرين قالا سالوؤمين بير آلدى اونان صونك باصطيق لار دينك وظيفه سى ديب آغاچطى چايبين دىلى چيرلاردى اوؤچاسكه اوؤيسكوى ديب آط قويوب آلا بزدى قزاق اوز چيرين اوزى تاستاب كيتوكا قيبالمالى نيچه جيل بوزى مينان كوكنه آقچه تولاب قيسى جازى مالى نك خوراكى اوچون صاطينوب كيداى بولدى بويتوب صاطيب جيب قالاچه كون كوراميز ديب صوويرة چه جونغه چيغب قيصطاب ايدى اول جان صاقتاب كون كوروب جوركان چيرلارين موجيق كيلب ايگين كا لايقطنى ديب اول آلدى.

ايركاكنه آقيل فالامه اوز قونوسى نان آوغان صوك اورغاچيه آقيل فالامه براودان صاوين صاوغان صوك ديكانداى آقيلدان آيريلوب قالبو جارو امالى نان براكه قاجيب اونوك اوستونه آلوم چيغين زيمسكى ايزبور ديكان قابانداى ايل آرالانغان ناچالنك

چيناونيك دير دينك جالداپ مينكان آتدارى نك ماين تولايالماي
فالكييب كيتدى.

بخار، تاشكنت بارصاڭ صارطديك مايى قزاق «صول مالايلىقده جالغز
جالغز بولوب كيتكاندېر آويرصه صوصون بېرىپ كيم باسنه جاصطيق
قويوب اوغان ايماقن آيپوغه كم دايار طورادى» اولسه كم جنازه
چىقارادى اوسينداي كيم چىلىكدن تېرىمىزكا ايماق اولگانمىزكا جنازه
جوق بولوب آدم تېرىبە سىنان فالديق.. بىر چىردە بىر قزاقدى
موجىق آطيب تاستاسە قزاق اولگانىن قولنە آليپ كوموب موجىق
اويندە جاننان خبارسىز طنج اوطىرا بىرادى بىر قزاقدى بىر قزاق
اوروص چىقتاب چارىب ناصطاصە قزاق اوروصقە صوط جوق كوچەدە
اويناب كولوب جورا بىرادى.

قزاقته بىر مقال بار ايدى باطير دىكان بىر باراق ات ايكى
خاتون نك بىرى تابادى بى دىكان آق شريعت ايلودە براق خاتون
تابادى ديو چىدى.

صول آيتلغان بىلر اولو جوزدن چىقدى اويسون تولابى اورطا
جوزدن چىقدى آرغىن تاى تىكەبى كىچى جوزدن چىقدى آلچىن آى
تىكەبى صولاردى هر طابدان خىداى جاراتقان بىلر چمەندى ايكى
آخىن كىچەكى روسيەغە قاراغان زمانداغى شونك بىلر بولدى
اول قزاق ديك اورطاسىنان خىداى جاراتقان بىلرى بار زمانندە
بوزوقلىق جوق بولدى اورلىق قارلىق. اوتروك اوساك دانمە
بولمادى تالاص تارطيس دانمە جوق خلق قانداى قىلدى بولدى
قوى اوستنە طورغاي چومرطقە لاغان زمان بولدى كىچە شونك
دىكان كسى طوقطى اورلاغان اورىنە ناطدېروب اولتورتى توره
قارى بوز اورغاندى تاريطدوروب اولتورتى جىتى اورىنە

بركول دېڭ باسېنك تارىپدوروب اوتوركاننان ن صول كول اورى نك كولى آناندى .
 بزدېڭ فزاق بول روسىكا قاراغانصوڭ بولوص دىكان آدېلناى دىكان چىندى
 «صوندە بولوص بولدىق آدېلناى بولدىق دىكانداركا زمانداغى قارىهار آيتەدى
 اىكان بولوص بولدوم دىكانچە اوروص بولدوم دىسامچى اولناى بولدوم دىكانچە
 آويل آيلانغان ات بولدوم دىسامچى دىدى اىكان صونان صوڭ بول بولوص
 آويلناى لىق صايلاۋەينان بولاتوغون بولدى اول صايلاۋ چارمىنان بولاتوغون
 بولدى صونانصوڭ جورط قورىب صو توپىنە كىتە باصطادى صو توپىنە صول
 كىتكاننان آلى كىتب بارا جاطير .

قزاق جورطى نك اوصى كونكى آنگمەسى .

۱.

سوز چىندى بزدېڭ قزاق بالاسنە كىك چىلىك اوبىلاى بىرسك كىلا جاطير
 جاقسى لر اونار بولسە ايندى آيانبە حضورى پادشاه اعظم رخصت بىردى
 بورونقى فارطىه لىق جومەس قالسون اينىماق كىنكاس بنان بولغان ايس دىڭ
 قولوك بوھس اوزىنك ايركىنى قالصا كە فىيلى پادشامزدىڭ كىنك جاطير
 خدانىڭ بىر جارىلغار وقتى كىلدى پىطرپور كىلگىز دىب قالاسنە
 صحرانك كوچوب جورگان دالاسنە قالماگىز باصقە جورطدىڭ طاباسنە
 خلقى نك باص قووصوۋغە داناسنە كونگلدىڭ بول صىمايدى آلاسنە
 كىرماسىن آرازدىقى آراسنە قارايدى ھر كىم اوبىلاب چاماسنە
 آلقايدى بىزدى خىداى فاناسنە آلاش دىن اورانى اوچ جوز بالاسنە

۲.

آيرىلىپ قالىپ ابدىڭ صومىن چىردىن بىراوى آيرىلغان نك تاومىن آغاچ
 وكوزبىن توبە مورنون تىسبە دىكان قوۋاۋە كوچ كىتكاننانصوڭ ھر بىر ايردىن
 ملكىنكنان چىغىب كىتكان بارى بىردىن بىلكىنى كووروب ابدىڭ ھر بىر توردىن

چیناونیک دیر دینک جالداب مینکان آطداری نڭ ماین تولایالمای
فانکغیب کیتب، پپطر بور ماسکاؤ بارصاڭ اوروص دینک مالای قزاق ما کارجی
ایریت بارصاڭ نوغای دینک مای قزاق.

بخار، تاشکنت بارصاڭ صارطدیڭ مالای قزاق «صول مالایلقده جالغز
جالغز بولوب کیتکاندیر آویرصه کیم صو صون بریب کیم باسنه جاصطیق
قویوب اوغان ایمان آیطوغه کم دایار طورادی «اولسه کم جنازه
چیغاردی اوسیندای کیم چیلیکن تیری میزکا ایمان اولگانمزکا جنازه
جوق بولوب آدم تربیه سینان قالدیق. بر جیره بر قزاقدی
موجیق آطیب تاستاسه قزاق اولگانین قولنه آلیب کوموب موجیق
اوینده جاننان خبارسیز طنج اوطیرا بیرادی بر قزاقدی بر قزاق
اوروص پچاقتاب جاریب تاصطاصه قزاق اوروصه صوط جوق کوچده
اویناب کولوب جورا بیرادی. اگر بر قزاق بر اورادنیڭ کافارسی
کیلسه آطقانین آطیب آیداغانین آیداب قزاقدی قویدای تیزیب
قوزیدای کولاندای باصنایدی، پادشاغه اوق آطیب قلچ صویرغان
بر قزاق جوق اورادنیڭ کافیناونیک کا ناچالنیڭ کا آچه بیرگان دار کسی
اولتورسده کیچو بولوب اویه فالیب جاطیر آچه بیرماکاندار سوندین
آق بولسده آطیب آیدالیب کیتب جاطیر.

قزاقته بر مقال بار ایدی جاطیر دیکان بر باراق ات ایکی
خاتون نڭ بیری تابادی بی دیکان آق شریعت ایلوده براق خاتون
تابادی دیو چیدی.

صول آیتلغان بی لر اولو جوزدن چیقدی اویسون تولای اورطا
جوزدن جیقدی آرغین نای نیکه بی کیچی جوزدن چیقدی آلچین آی
نیکه بی صولاردای هر طابدان خدای جاراتقان بی لر چیقدی ایڭ
آخری کیچه کی روسیهغه فارغان زماندای شونڭ بی لر بولدی

اول فزاق دياڭ اورطاسينان خدای جاراتقان بىلرى بار زمانده بوزوفلىق جوق بولدى اورلىق قارلىق اوتروك اوساك دانمه بولمادى نالاص تارطيس دانمه جوق خلق قانداي قىلدى بولدى قوى اوستنه طورغاي جومرطفه لاغان زمان بولدى كىچه شونڭ دىكان كسى طوقى اورلاغان اورى نه تارطىروب اولتورتى توره قارى بوز اورلاغاندى تاريطدوروب اولتورتى جىتى اورى نه بر كولد دياڭ باسپنه تاريطدوروب اولتوركاننان صول كول اورى نڭ كولى اتاندى

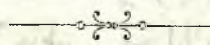
بزدىڭ فزاق بول روسيه كا قاراغانصوڭ بولوص دىكان آدىلناي دىكان چىقىدى «صونده بولوص بولدىق آدىلناي بولدىق دىكانداركا زمانداغى قارىلار آيتهدى ايكان بولوص بولدم دىكانچه اوروص بولدم دىسايچى اولناي بولدم دىكانچه آويل آيلانغان ات بولدم دىسايچى دىدى ايكان صونان صوڭ بول بولوص آويلنايلىق صايلاۋمىنان بولاتوغون بولدى اول صايلاۋ چارمىنان بولاتوغون بولدى صونانصوڭ جورط قورىب صوتوينه كىته باصطادى صوتوينه صول كىتكىنانن آلى كىتب بارا جاطير.

بزدىڭ دىن اسلام ملتى نه قاراغان جورط دياڭ جالغزاق جارىق ساۋلاسى بار ايدى اول جارىق ساۋلاسىن اوروس سوندىرىده كلى مسلماندى قاراڭغىلىقده قالدوردى اول جارىق ساۋلانە دىسڭ خدای سوزى قرآن نڭ بويرىقى بول فزاق دياڭ بىلىكىن خدای سوزى قرآن نڭ قول آصطنه بىرسه كورارسىن فزاقىدن اوڭدى جورط بولمايدى بىزدىڭ فزاق دياڭ كچكە صبى بالالارى اوزدى اوزى اويناغانده بر بالا بوركىن كوزينه توسىروب كىوب آلوب دانمه «كورمايتوغون فالبعه اوزين صالوب قولنه تايلاق آلوب اولاي بولاي آلاص اوروب جوكىرادى صونده نه دىب جوكىرداي

قاراڭغى دە كوزوم جوق تيوب. كىتسە سوزوم جوق دىب جو كىرادى
 صونانصوڭ تام بالا جان جافغه قاچادى.

بىزدىڭ اورنامزغه كىلب بو يرىق قىلغوچى لاردىڭ بو يرىقى سول
 سوقور تىكە اويناغان بالالاردىڭ اويونى ايسابتى اوني مين جورط
 بولوب قالاي توزالادى اولى اول كوزينه كيوب تورغان بوركىن
 آلوب جارىق دىياني كورسە ايكان صونانصوڭ آداصقوچى غە جول
 كورسانسە ايكان بار كوزين جوق قىلب كوزينه بوروك كيوب
 جوزوب جول كورستامين جورط توزايمىن دىمىك مېصىق دىنك
 طېچقانغە پادشاه بولوب عدالەتچىلىك كىلتورامىن دىكاننە اوصايدى

۱.

۶.

فراق جورطى نك اوصى كونكى آنگمهسى.

قزاق جورطى نك اوصى كونكى آنگمهسى.

1

سوز چىقدى بزدىك قزاق بالاسنه	پىطرپور كىلگىز دىب قالاسنه
كىك چىلىك اويلاى بىرسىك كىلا جاطىر	صحرانىك كوچوب جورگان دالاسنه
چاقسى لىر اونار بولسه ايندى آيانبه	قالماگىز باصقه جورطدىك تاباسنه
حضورى پادشاه اعظم رخصت بىردى	خلقىنىك باص قوصوۋغه داناسنه
بورونقى فارطىه لىق جوموس قالسون	كونگلدىك بول صىمايدى آلاسنه
اينطىاق كىنكاس بنان بولغان ايسدىك	كىر ماسىن آرازديغى آراسنه
قولوك بوس آوزىنىك ايركىنى قلصاكن	قارايدى هر كىم اويلاپ چاماسنه
فيلى پادشامزدىك كىنكب جاطىر	آلغايدي بىزدى خدای فاناسنه
خدایدىك بىر جار بىلغار وقتى كىلدى	آلاشدىك اورانى اوچ جوز بالاسنه

2

آيرىلىپ قالىپ ايدىك سومىن جىردىن	قوۋاۋ كوچ كىتكىنانا نىصوگى هر بىر ايردىن
بىراوى آيرىلغاننىك تاومىن آغاچ	ملىكىنگىنان چىغىب كىتكىن بارى بىردىن
وكوز بىن تويە مورنون تىسبە دىكان	بىلىكىنى كوروب ايدىك هر بىر نوردىن

جفانی نارطیب ایگنوی کورمین جیردین اورون دی قاق چاریب کیب آلدی توردین قول قویوب آق کغاز غه باسقان موردین

آیافدی بر باسقانده ایکی ایسه آچه ایسیکتان کیرالمایتون قارا چیکبان توتونده سورلی قزاق قالما بیدیگ

۳

اوکتابر اون جیتونچی دیکان سوزدین قیزغانیب کوننڭ کوزین موکلی بزدین ایلب آب بیس آلتی آویز آیتقان سوزدین خاص آغیب بیچاره بوب ایکی کوزدین آداصیب قالیب ایدیگ بورونفی ایزدن راحیمین آیاغان جوق خدای بیزدین مسلمان بالاسنه تیدی تیزکین جوره بیر جاقسی لیقندن کودار اوزگان

بییغی امیدلی ایدیگ اونکان کوزدین جان جاققان اوشبه بولوط کوتاریلدی کیلدی دیب باصیگه صود قورقوتادی جیلاغان آلوم اوچون ناچارلار کوب جیل صاین جاط بویریقلار ذارهی آلوب مقصودقه چین توبنده جیتکزگوچی کوز جاصی جیلاولی نڭ قبول بولوب اویغه آالصاڭ جاقسی لیقندی کینکاسکه کیر

۴

اوزی نڭ بولغان ایمس کیسری نان قوینونده قوچاقتاغان جیسری نان بورونفی آتا بابا ریسیمی نان جیر جیرطیب موجیق قالماس کیسبی نان آیریلدی مالده جانده نیسبی نان کیهی دی توره تولوک مال اوسومی نان اولوغدیگ قیلغان ضرولیق کیسهی نان

آیریلغان بزدیگ قزاق ایسیلی نان جیر ملکى چارواننڭ قیز یقطی ایدی آداصیب اوصی کونده قزاق قالدی جلقی غه کیراک جیرکا ایکین صالوب جابلاوی بارا توغون تاریلغان صوڭ موجیق دیگ کیسری نان قیص کوبایوب زندانده نی شهبازلار نساحق جاطیر

۵

آنانڭ مکان سالغان موراسینان

آیریلغان بزدیگ قزاق نوراسینان

زاكوندى جلقچى مین فويچى بيلدى
 جوموسى فارظيه نىڭ قوواتداندى
 آچقە اوچون آوزى آچلغان جوز قارانڭ
 ھر تورلى قيسيم چىلق بولوب ايدى
 خلققە مرحمانلى سوزين ايستيب
 اوروس قە ميناو چيرينڭ كيراك ديسە
 اولوغقە بزدين باريب عرض آيتو
 اولوغدينڭ حضورينه قلم تاريقتان
 قزاقاتان باصە كوكتاب چير آلوۋدى

اويراينىب مال قامايتون نوراسينان
 خلق جورطدينڭ جامان ايرىم جوراسينان
 سوزى جوق آيتار توزو طوۋراسينان
 صاصقاندای جورط جاڭلوب طوباسينان
 پادشانى جورط تاسداماس دعاسينان
 ھر كىماق جىلاب كوچتى اوياسينان
 چيڭ نىڭ دە قىين ايداۋ قىياسينان
 آيتالسانڭ بولار ايردينڭ صىياسينان
 عادە قىب آلىب ايدى كىراسيان

باروغە باصقى اولوغقە قونى جيتباي
 جورگان جوق بولماسە آط بين طونى جيتباي
 كوروگە جاقسى اولوقدى كوزى جيتباي
 باروغە باصىب قىدام ايزى جيتباي
 تىلاكدىنڭ جورگان ايكان كىزى جيتباي
 سىمروغقە قارلىقطنى غوى اونى جيتباي
 اولدىغوى بىر بوسانار كونى جيتباي

خور بولغان بزدينڭ قزاق قولى جيتباي
 جىبارماي طونچىقظروب باصوۋچى بار
 چاراسز آمال سزدان جورگان صورلى
 آلدى كىنڭ مرحمتلى اولوغلارغە
 صارى آلتون صبر توبى ديگان سوزبار
 كوچباس كىنت اوچباس تاوبى بولوب قزاق
 خور قىلب باويچكەلار قاماب تاصطاب

جوراسين كىل چىت ديسە جورماسىڭدە
 بىلارسين بورون بايقاب بىلماسىڭدە
 كورلارسين ايزو تارطىب كولماسىڭدە
 فىلنڭ نار بورون صاران بىرماسىڭدە
 بورونغى آرسىزدىق بين اىرماسىڭدە

كوراسين جاقسى لىقە كورماسىڭدە
 ھر كىمگە علم بىلم كىراك دىدى
 سىونچى جوراك جاريب صوراب جاطىر
 بو جولغە حاجە اوچون بىرو كىراك
 صوڭى نان جورگان ايردينڭ بارىڭ چوبا

قوننه طويغون قوسديك بھاڭ جيتدى كوروگا كوزيگه آرمان محكمهگا
 تاويق بوب بوندای تارى تيرماسكده كيرارسين بورون باريب كيرماسكده
 بورونغى قسم چيليق خفاسينان اولوڭگا جاقين ايدىك اولماسكده
 دانشپان عقلى دانا كيراك ديدى جيولوب باريك بردای جورماسكده

۸

آيتقان سوز عقلغه سال جالغان بولسه ايتقان سوز عقلغه سال جالغان بولسه
 طلبى طلبتى ايردينك قايدە جاطير طلبى طلبتى ايردينك قايدە جاطير
 اويانباى آلى كونگه قزاق جاطير اويانباى آلى كونگه قزاق جاطير
 آبتوچى نانگز دار ديب آيتەدى آبتوچى نانگز دار ديب آيتەدى
 ميليونغه تابيلمايتون عقل كىگاس ميليونغه تابيلمايتون عقل كىگاس
 قزاقدينك اوصى جورگان بالاسينه قزاقدينك اوصى جورگان بالاسينه
 بولدى ديب ناغيب بولای اويلاماگز بولدى ديب ناغيب بولای اويلاماگز
 خلق جورطدى بيلاگوچى پادشا اعظم خلق جورطدى بيلاگوچى پادشا اعظم

۹

مقصودفە كيم جيتادى اويونداغى مقصودفە كيم جيتادى اويونداغى
 ايرتيس نورا ايسيل مين ايدىل جايق ايرتيس نورا ايسيل مين ايدىل جايق
 جيرلارده مونان باصقه طولوب جاطير جيرلارده مونان باصقه طولوب جاطير
 بيلماسنك اوز پايدانكى باويرلاروم بيلماسنك اوز پايدانكى باويرلاروم
 ايرين سنك اومبوسىماى بارووينكه ايرين سنك اومبوسىماى بارووينكه
 قور قالصانك قراب طوروب مرحماتدان قور قالصانك قراب طوروب مرحماتدان
 بازاردان مغان اوردك كىلادى ديب بازاردان مغان اوردك كىلادى ديب
 خدايدىنك بيرووى جوق جاي جاتقانغه خدايدىنك بيرووى جوق جاي جاتقانغه

بول چاروانك خاتونكداى قويونداغى
 مسلمان بول بيس اوزان بويونداغى
 جاطير مين اونكيدى آطيب اويومداغى
 طورا بر تاماغنكه طويونداغى
 صول بوكسانك آوير باطبان جويونداغى
 آزابنك آريلمايدى بويونداغى
 بالاداي آلدانسانگ اويونداغى
 بولمايدى اويده اوطوروب اويونداغى

بىر مىڭ توغزى جۈز جىلدىن بېسى جىل آصلى دىكان وقتدە آلتونچى جىل دىنڭ اۈن بىسنىچى مارتدە سويلانكان سوز. سويلانكوچى مشهور يوسىنى كو- فايف سىمى اوبلوسى نڭ پاۋلادار اۈيزى نڭ قىزىلتاۋ اىلى نڭ قزاغى.

بىس توكىل كوردى آلتىنى تىرى كسى اوكتابر اۈن جىتونچى مانىفېسى قراقىنڭ دانىمە جوق تىتى ايسىندە سويلانكان برسوز جوق بوب اىل اچىندە دانكە جوق بوغان اۈفۇ جىكانمىنان آبتالماى اۈصطايدى اۈروس دىكانمىنان مانىفېس بار دىكاندى بوكتاب طىقۇتى آشكارە بوب عالامغە قايدان چىقۇتى خلقىنە مرحمانلى مىرى تاسىب آطى بار اۈزى جوق قىب قويدى باسىب دانكە جوق بىلماكانگە بىلكانگە آزا كىسىلىدى ھىچ سىب سز اوغان جزا بولار اىڭ آطسە تاكنڭ بزدە باطىر توتقوندە بىلاسزبە نىدان جاتىر دىب ايدىك بىزكادە بىر دۋران تىدى دىب آيتام دىب شىھبازلار ىنكان كويدى قىلاسىن بىر بىرىنكە نىكە اۈضبورلىق باسىنكە كىلكان جوقبە تالاي خورلىق غاىرا طى اىرلار بارار اوغان مىقۇتى

بىر مىڭ توغزى جۈز جىلدىن آصلى بېسى تىيەدى قىولاغىمە اىمىس اىمىس اۈطىرمز مىنى مارت دىنڭ اۈن بىسىنە مرحمەت پاشامىزدان كىنكىك دىب تالاي اىر كو بوب جاتىر نىكان مىنان مانىفېس بار دىب آيتقان آيتوچىنى اۈروسدان بىزدىنڭ قزاق قويداى اىقۇتى بار دىوچىنى جزالى قىلغان جەموسى عالامغە پادشا كوندى نورون چاشىب قزاقغە بول كو نكاچە اىستدورماى تۈنكىلدى اىستىكان جورط مونان نازا مانىفېس بار دىوچىلار توتقون بولوب بار خىداى بىزكا يارىق تانكىكىدى آطىر قزاققە قولاق بىن كوز بولغان اىرلار مقال بار خلق سۈيكاندى تىكرى سويدى پادشاھ نڭ مرحماتى جورطنە بار قزاغىم اۈنار اۈرلىق خورلىق بولغانمىنان آلتى آۈيزدى اىنطماقتىز جىولوس دوما دىكان خبار چىقۇتى

تاصطاصیب فارطیه مین آراز دیقطنی
 قونی آصار آرطیلغاننڭ صونده شاری
 اویانوب بزیدین باصقه خلق دینک باری
 باص قوصطنی بر آویزدی بوب طور وڭغه
 بر یگیب اوز جنسی مین جورط بولو وڭغه
 جولداس بول سیناب آلیب قوصطاصیئکی
 قوصول کسی سانده قوص باصیئکی
 بول ایستان کوبنک باصطنی جویمادینکبه
 جالیغوب اومور بویی طویمادینکبه
 صول اوچون جول تابالمای جورط آد اصطنی
 خور بولوب بولمادینکبه آیاق اصطنی
 چینگر اوقیب سکسان قولاج قازغان اورین
 طیروستی سوندوروکا اسلام نورین
 باص قوصار علماغه بولمهای جیین
 جوق قیلدی شریعت دینک حرمت صیین
 سالالمای قزاق مسجد قایتته باصطاب
 جیلاغان کوندار بولد او کوزدی جاصطاب
 کورکان صوڭ چیناونیکدی قوطی قاقچیب
 آصطنه صول کوتی نڭ آلدی باصیب
 فانالار جیر تاببادا و قیسیلغانندار
 دینده قورچیقباغان قالد او جاندار
 مینالمای هر کیم بابتاب بر بر آطین
 نه دیمز خورلیق دیهای مونوڭ آطین
 قزغم خیران جورطوم خلقم ایلیم

باص قامین جان فایداسین اویلانکزدار
 دوماده آتیق بولدی صایلا و باری
 باریده بر آویزدی بولوب جاطیر
 بوستاندیق بولماق بولوب هر اور وڭغه
 بر قزاقدن باصقه جورط اینکغابیلندی
 تاویب آل طومان توسبای طوصطاصنکدی
 بالاسی دین مسلمان اوران داصیب
 فارطیه بولو و صیدی قویمادینکبه
 تبلهوروب هر ایسیک کاتین تیراودان
 آچیلما ی باصیمزدان طومان باصطنی
 میڭسیکر جوز صول آپس طوغزدن صوڭ
 دایارلاب کونک آلدیکنان قاقبان طورین
 قرآن دی خور ملانی بوردای قیلب
 آرزان بوب قرآن قونی بولوب تین
 اور و سچه تیل بیلکاندی جولدوز قیلب
 مسجددی صیлта و قیلب جاویب تاصطاب
 کتابدی چیناونیکدار جیناب آلوب
 مسجددی آص اوی قیلدی ملا صاصیب
 کتابدی توپاب آلیب چاناسنه
 دیب آیطچی کافی اوتروک مسلماندار
 ایسیل آیاه حدیثدی سویتکان چاقده
 طول بولدی ایریک آلو و مین قیز بین خاتون
 مینچی کتاب میکانکدی کیراستیان
 بایلانوب قورقغاندیندان جوردی تیلیم

جېرىڭدى قىلمادىمە تىلم تىلم
 قولوڭدى قورۇلدىڭ چاڭغە بايلاپ
 جىلابايڭ جاڭاڭدى اوصطاب ياخذايلاپ
 باريپ قال حضورىنە تاويپ سىرىك
 سىقلدى تاپىلاتون آصىڭ جىرىك
 قور جىلاب ايكى كوزكا آلىڭ جىتىدى
 طوزدىروب ايتىدى خورقىب بېطچىط ايتىدى
 تورغانىن بىلىكان جان جوق تالڭ نڭ آطىب
 زىرلى چىكبىن ميدال كا جورطىن صاطىب
 اوز باصى آمان جورطىدى اوطقە سالابردى
 كىياب دە كيونكى لر قالا بردى
 بايكە آصاڭ بول جارىستان ماقتانڭدار
 مسلمان موان بولاي صاقتانڭدار
 آلدانىپ صى حرمت كا قىز بايتوغون
 جورطامىن توبدىن تارتىپ قوزغابتوغون
 قراڭقى باص قوصوۋغە قىلدى جىردى
 سىنومدى جىبارىڭدار بوغان ايردى
 توزو آغاچ بولادى اويكە تىراو
 تىكىدىڭ كا آلسە ايكى جوزمىڭ نان براو
 ايسكى قالوب جاب جاڭا طىڭ بولادى
 آلتى جوز جىنە سىكسان مىڭ بولادى
 دىن غامى اوچون اينىماق قىلىڭدار
 طىرمىصوب طلب قىلب طىرىڭدار
 ايرلردىڭ كوچ قوصوڭدار ايرلىگنە
 تىلادقىل دىن مسلمان بىرلىگنە

موجىق كىب قرا چىكبىن كىراستىن
 كوكرى كوك شالغىن نان ايرىكسز آيداب
 نىكان جالا جايىصوب باصىڭ كىتب
 مانىفس بىردى پادشاھ باصىنكە ايرىك
 توسنكە اوچ اويقتا صاڭ كىرمايتوغون
 باسىڭنان هر بر تورلى كونلر اوندى
 اوزىڭدى اوزىڭنان اوصطاصطروب
 خلق آنڭ تالڭ آلى كونكە باصى فاطىب
 كوب بولدى كوز جاصنە قالغان جانلار
 انعام دىب ميدال ناگراد آلا بىردى
 فايداسىن اوروم بوتاق اويلامدى
 سوكتالكان تارىداى بوب آقتالىڭدار
 نوۋلاردى چىكبىن كىب ناگراد آلتان
 اير بولسون واعادە سىن بوزبايتوغون
 فايداسىن ملتى نڭ توكال اويلاپ
 كىڭچىلىك فلكت كا پادشا بىردى
 توخوم توخوم فايداسىن اويلايتوغون
 قىلماڭدار جاڭجالى تالاص بوغان ايراو
 قزاقان صايلاندى دىپوطاطقە
 بول مجلس قىزىل قىياچىڭ بولادى
 سىمى پولاط قزاقى اوبلوصى نڭ
 صايلاوغە دىپوطاطدى جىلىڭدار
 مسلمانان قوصوۋغە صانىن كوب قىب
 خىدايدىڭ چىن نانسىڭدار بىرلىگنە
 صارط دىماى نوغى دىماى قزاق دىماى

قازان فيريم اورال مین اورونبوروم
 کو بايب دين اسلام نڭ کورکایت نورو
 قیلوغه آویز برلیک باص باسنه
 پول برسه بورمه مویون باصقاسنه
 چیر مین صو باصقه آذادلیق مسجد آذان
 قیلاین قیسی برین جار افاضان
 سینکه صوغان جیتوغون آصیکدی آص چی
 پادشانڭ قول آصطنده بر جار اص چی
 باشچڭ طور آوزی جیتکان آلدیکده ایری
 ایسابتی صاندى آلتاودیک بولدیڭ بری
 جاننڭ قالماس تالای ایت تالاغان ده
 آلتی دان بیر بوب چیغار صاناغان ده
 آچیلغان آرط نی مینان جاییلادی
 آیلاس موڭداس صول کو بتان تاییلادی
 اوقوب کور پروغراما قیلغان خطین
 تانص بول صول آرا ده صوراب آطین
 یولدوزدیڭ آغوست دیکان اون بسنه
 آیتاین طورغان کونده مین ده ایسمه
 چیقغان سوز کوبکه بردای اوتوز تیمستان
 بولماسه طوغانم جوق اوقوب ایچتان
 کیم مینان کوبدیکنه بار کیم نڭ ایسی
 باص قوصقان مسلمان نڭ بیلمدی سی
 جانچاقغه صالحان آچیب کونگل کوزین
 جاساغان پروغراما قازان سوزین
 دیگان باص جان بورماسین اسلام دینم

صوراغان مسلمان بار بز دین بورون
 صوڭی نان صول مسلمان سینده چوباب
 هر جور طدار قیلغان نوسخه باصباسنه
 اوزیڭ مینان ایکنه آیلاس جورط بین بریک
 آریضین بیلطر آیتقان توکال قازان
 تیلاکی دلیلی مین طولوب جاطیر
 بولوب طور مسلمانغه قازان باشچی
 دین اسلام نڭ بر بولوب اینطه اغی
 بولاتوغون میز کیلڭ بولدی تیری
 صول باشچی نڭ صوڭی نان ایر ایبرسڭ
 چیقبا سڭ باصیڭ فالسین بالاغان ده
 ایپیریغه قاراغان دین مسلمان
 بول بایگی ده تالای آط چاپیلادی
 سینى كینه موافق تیلاکانی
 تیکسارمه سیره هیچکم نڭ تیک بین ذاطین
 اوزیکمه نان تیلاولاس بر بوب چیقسه
 بیسنچی میاڭ طوغز جوز جیل ایچنده
 باص قوصقان مکار جه ده مسلماندار
 کون بولار آیریلاتون عقل ایستان
 قولاق بین ایستومینان بولاق بولدیم
 جیولغان مسکار جه گه میڭ صان کسی
 اینطه اق آویز برلیک قیلو اوچون
 گیزکانلار اویده او طیروب دنیا جوزین
 اوناطقان علم بیلم ایهلری
 چیکتار اونار آلدی علم بیلم

چىبارلاب كىلترالماي جاپير تېلم
 باص قوصوب اوڭچانڭ چويرلك بىلگىچ آدم
 صورغان غرىبىنى تىكس تمام
 زىرا كدىنڭ كونى طوۋدى بولار كىراك
 بر چىر دىن چىقسە ايكاندىب ئىلدى تىلاك
 طورسەدە قاي اورون دە كىم مېن بىرگا
 ايسىمىز باصسە ايكاندىب بىزدىڭ اورگا
 خلق اغلاصى بىك اوناپ جاراصە دىب
 علمانڭ آلىدىنان طاراصە دىب
 مونان چالقىمى باصقەلار ايرىنسە دىب
 بوستاندىق بوب قاغوسىز بىر ياسە دىب
 باغالماسە قالمايە سول ضامىن غە
 بارمايتوغون بولسە دىب اىگزامىن غە
 كوزىمىزدى باقرايطىب اورلاماسىن
 اوقوتسىن دىب اوروسچە ضرولاماسىن
 جوموسى بىزدىنڭ اوڭ مېن سولومىزدە
 بولسە ايكان اوزومىزدىڭ قولومىزدە
 سويلاتىتون كېلىدىكقوى بىز كىزىمىزگا
 جىر مېن سوۋ قايۇسە ايكاندىب اوزىمىزگا
 نادان لىق بىلمىس دىك بىن كوندىك كىم گا
 بىرداي بوب كىلسە ايكاندىب تىڭ بەتىنڭ گا
 بىللاقتاي ئاۋسدىن آققان قايناسنە
 ايركى مېن جورسە ھر كىم دىب فايداسىنە
 سويلاي مېن مىلجىڭ داماق مېن دە بولسە
 جىون طوى آڭكەمىز كوندە بولسە

چاقسى لار باصىن قوصقان كىكاس سوزىن
 پادشانك حضورىنە تارطىب قلم
 دىن مېن جالغز جىر ايمىس صوراۋلارى
 ھم جورطدە نى بىلمدى بارغوى زىراك
 اتفاق مىسلان نىڭ اينىمىمىسى
 ايكىنچى ايمە بولسون دىن مېن جىرگا
 قوطىلوب تارچىلىقدان كىنكب طىنىس
 جورط باغىنوب پادشاغە قاراصە دىب
 نىكاح طلاق مىراث دىك اوڭچالغى
 دىن كوركاىب كوزگا بىر كورنەسە دىب
 شرىعت دىنڭ تىزكىنى قولومىزغە
 ايمە بولار طابىنچى بىر طابىن غە
 امام بولار كسىمىز اچچىمىزدان
 دىنمىزدى كىموتوب خورلاماسىن
 بالامىزدى بىلانسىن اوزومىزگا
 كىداركى تالاي بىل بار جولومىزدە
 مسجد بىن مىدرسەنڭ اختىارى
 سالوچى بولسە قولاق سوزىمىزگا
 بورونغى اختىارسىز قولدان كىتكان
 قويالىق اوكونبايق اوئكان كونگە
 شرىعت نظام مىنان قاتارلاسوب
 قاراڭىز بىلبىل لاردىڭ سايراسنە
 باص دە آزاد اورون دە آزاد فوروم دە آزاد
 آزادلىق بارىنە بار دىن دە بولسە
 دىوچى جان مونونڭ قالاي بولماسە ايكان

قويماساڭ ديگان سوز بار آل كوزين چوى
 اولسا گانگه آص بر الماديق طوؤغانغه طوى
 ناباقطى بسو يورولادى دايار بزگا
 سويلانوب آوزيمزدان چيققان سوزگا
 كون كوزى بولوط جوق بوب آچيلسه ديب
 ايريكى بوب تيسن زورسز باصلسه ديب
 باصى آزاد سوساڭ دوران جورط بين برگا
 گون ايلئب اوى اورنى مين طورغان جيرگا
 اولد كقوى اوڭقه باصبى بر ايسى ميز
 بولسه ديب كوب بين بيردای جوروسى ميز
 بر دوكان دين اسلام بوب قورسه ايكانديب
 قرآن كتاب جوى مين بولسه ايكانديب
 طنچ لانوب راحت تاويب طورماسين ديب
 كوروچى اينسپيكتر بولماسين ديب
 چوققوندى ان ايريك اوزين ده خور بوب جوركان
 تماشه قيلار ايداؤ بزنى كوركان
 دير ايديك جاريق ساؤلاتاڭ جانكا آطدى
 صاغندى دين مسلمان شريعتدى
 خلقنه قيلسه كونده آيپ بين طويون
 آچوغه طنوب جاتقان خلق ديك اوپون
 علم مينان بيلم كا هر كيم چيريك
 توقاوسيز بوستانديق بوب بيريلسه ايريك
 اوزيمدى تانيتادى جازغان خطيم
 قايتين باريم اوصى آداما طيم
 طلبتى چيغب جاطير هر بر جيردين

باص قوصاق ايك اوچاوديو چيدى قوى
 باضطه بي ليك جوققوندى ان طيرف ايتالماي
 بر حرف قيلدىن تايب آيتساق اوزگا
 اوزيمز ايه بولساق ديب تيلانگان
 فو بلوك بوب بول مانئس چاچيلسه ديب
 كتابى مسلمان نڭ جيققان تيرگان
 تيرىلاي طيقباسه ايكان بزدى گورگا
 اوزيمز ايه بولوب او طيرصاقديب
 كيلدى چاڭا بو صاب كيريسى ميز
 علم بيلم اونارگا كيريسوگا
 شريعت اورتامزده طورسه ايكانديب
 مسجد بين مدرسه نڭ تيكساروى
 پادشا او يلاما ص اوز خلقين اوڭباسين ديب
 بيزديك مكتب مسجد كا تىلاكى مز
 عالم بار دين اسلام ده جينه بيلكان
 تيزكى شريعت ديك قولغه تيمسه
 شريعت قيلسه حكم قانداي قاندى
 قولنه كو بدن برى تيمسا كان صوڭ
 پادشاغه بز باغنوب صونديق مويون
 هر تورلى اونار فازلار چيغارسه سوز
 آلايق قووانغاننان باصطان بوروك
 اوصينداي هر كيم بارين كورستوكا
 قزاعى ايمپيريه نڭ آصيل ذاطيم
 ديوچى كا مين او سوزوڭ جارامايدى
 ديوطاط صايلانادى بيلمدى ايردين

کینگاس قیب موندای سوزدی بزديك اوردین
 صول کسک بولسون آصیل جوزوک قاصی
 قیز بایتون کوروسه ده چیریک آصی
 جانجاغین قوژ بولماسین جالمایتوغون
 تارتقان چیرغه کورونسه بارمایتوغون
 ایریک الله ده ایکانین بیله توغون
 ایت صیقلدی جیتا ککه ایرا توغون
 بورونغی آراز دقیدی تاستا کزدار
 آیدالوب آطیلودان قاچپا کزدار
 خورلیقدان آقباب بیدی کوزدین جاصیک
 جورط اوچون آرمانک نه کیتسه باصیک
 ایردی ایل دیک فایه سی اوچون حق جارتقان
 جیرینان صوژیروب آلوب کورده جاتقان
 بر تیلیم فونی آصالمای قارا نان نان
 چیقبایدی صونداداغی کسی صاننان
 باص قوصقان مجلس دارکا بورون کیرکان
 قولونکه صوندای ایردی خدای بیرکان
 جورسندیب قولومیزده بولوب غریب
 تیزیلای کومبادیمه کورکا صالیب
 خورلیق غه کونوب قزاق قالسون اوچون
 بولماسه ایس قلغان جوق تاویب ایسین
 ضرولیقی آغاسنده اینی ده اورلیق
 تاویب طورقویماغاننان نیکس خورلیق
 اینی کا آغزالماس آغاتیلین
 توزایتب طنچ اوستایدی قالاچه ایلین
 ایمان ناک بیلکی بار طلبتی ایرده

آویزغه آلتغان جان کورونبایدی
 ژچیرچیک بر بر کیسی بولوص باصی
 دین اوچون جان کیچه تون ایرار بولسون
 آلدینده آلتون جاطسه آلمایتوغون
 اولکان قویان تیری سین طولوف قیلب
 الله ناک آق جولی مین جوراتوغون
 قیزیل چیل جیمتک چیلدی جیبار مکدار
 بر نیایه دین غمی اوچون باصطا کزدار
 صایلا کدار دیپوطاطفه کسی ناوب
 دینکدی کیم خورلاسه صول اوچ قاصیک
 اوبده اولکان میک چیریکدی بری بولمای
 اوز جورطین اوکغان بارمه جاطقا صاطقان
 اویلایتون ایل دیک قامین ایردی جیبار
 کودار اوز تیری میندیب جورکان جاننان
 بیلمدی اولوب کورده میک چیل جاطسه
 هر تیلدی دیپوطاطیک بولسون بیلکان
 قزاقم جورط ایمس سین تبتی باق سیز
 پادشانی کورماسندیب قزاق باریب
 جول تاویب باص بیلاتون ایریمزدی
 کورستوب صول بایاغی ضرولیق کوچون
 حیلسی آد اصطرو بیردی بردن
 آغاین ایگز طووغان اورلیق ضرولیق
 بیرى قویسه بیریده قویار ایدی
 ضرولیقین قویمای اوزی جاببای مین
 قاصقردای اوز کوچو کین تالاغان جان
 چیر طیلب تارته برسه کیتار پرده

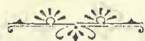
جاتقان دىق جاتسى ايس به اولوب كورده
 قار كىتب لاي بالچىق چير بولدى قورى
 كىمى مه ايمىن كون نك اونان نوري
 دوشبان مين جاغلاصقان آليصقان غه
 سالعان مين فانجه كىسان آرسلان غه
 جاقسى نه آطى ايستلكان ايستان سالمه
 آيدالوب آطىلصا كده آرمان بارمه
 اوصطالدى ديومىن كىك دىك تاپىلدى دان
 اولمايمه جامانده اويده فاغىن دى دان
 چين ديقغه بر جيتالماي آرمان مينان
 زندانغه قارايمه سالغان مينان
 بولوصار آنىق آققه بر خدایي
 يعقوب اوغلى يوسف دىك جاتقان جايي
 زندانده اون ايكي جيل جاطباديمه
 جار قىراب تا كدای بولوب آطىلاديمه
 كوز جاسين جىلان صو ك تنكريم ايكان
 دؤران دىب بىلسك كىراك بىزگاتىكان
 ايسى بوتون كسى ده سوز بولمايدى
 توز واغاچ هر فايدىه نيز بولمايدى
 طورالمايدى آقبن دار اوين باغيب
 قىصيق غويديب خور قىلار اوطقه جاغيب
 سوبلايتوغون سوز يمان طوقتاى طوقتاى
 تالاي قىصيق آغاچدى قىلادى اوقتاى
 دنيا بولوب مقصودى جىغان تىرگان
 ايكنچى نك او كوزى بولوب جورگان
 حيوان كوب تاماق آصراب كونون كورگان

خورلىق بين ترى بولوب جورگاننان ده
 كىكچىلك بولدى واقت جازغو تورى
 فوطيرغان ايت آسپانغه قاراب اورگانمنان
 بولو كدار كوتارماچى جار يصفان غه
 بر تىن اونان فونى كىمىمايدى
 جولوكنان صبغهلى قورى قالمه
 خلق جورطىك نك قامى اوچون غايراط قىلب
 توسكان جوق واچه بولوب چاپين ديدان
 جورطى اوچون جوروقده اولسه آرماني نه
 آليصيب اومور بويى جالغان مينان
 آخيره بر جار يققه آيلانادى
 بىر طوؤار تىرى بولسه كونىن ابي
 زندان جامان چير ايس آق كسى گا
 قل قىلب باويرلارى صاطباديمه
 مصرغه آخري نه پادشاه بولوب
 باصى صول گناسى جوق آققه كويگان
 صول خدای باريمزگا بىردای خدای
 دنيا خورده قولاق بين كوز بولمايدى
 باردى جوقطى سوبلايدى جن دى چايطيب
 آر جاغى نان كىلگان صو ك صو ك دای آغيب
 كور صوقورلار تانىماي تيز اىكانىن
 بار بولسامده دنيا ده بولديم جوقتاى
 اوزى قىصيق بولسه ده تيز آغاچى
 اوصى كونده كوب بولدى اوقوب بىلكان
 قايدان طويسه قارىنى صونده توقتاب
 دىمايمز بز اوندایدى نبتى بىلكان

قامى اوچون ايل جورطى نڭ اوطقه كيرگان
 اويلایتون خلق فايداسين هر بر جايدە
 قیلاتون جانين قربان ايرلار فايدە
 كوبالاك توسادى اوطقه طورغان جانوب
 نى قىلماق اونان آياب آلوب فالوب
 تويولوب تاماغمنان ايچكان آصيم
 كسى كا كيراك قىلغان مینی باصيم
 قارتايديم قراڭغى لىق طومان دە اوزيم
 آرطيمده بيس آلتى آویز قالسون سوزيم
 تبتى جوق جازولى ايستى آويرلاريم
 قزاغم حيران خلقم باويرلاريم
 ايركەلى كوب جورط ايمس اوزيدە آزاق
 باراسين كورونكانكە بولوب مازاق
 قاصقرغە قاراي اوركوب قاچقانكشان
 كيز بولديكده بر آصيب تاصقانكشان
 اولكى آالصاڭ اويرانوچى قاسيڭكە طور
 خدايدىڭ يىغسى ليغى باصيڭكە طور
 بولاقتاى صاولاب طورغان سوتدى بيه
 باصيڭكە مالىڭ مینان هر كيم ايه
 جايصوب بردواسيز آوزو توستان
 جاصى نڭ اوچ جىلى آصطى طوغوز بستان

اويلاغان خلق دىنڭ غمىن بىلیم دى صول
 جورطنه بىلكانى نان تيسه فايدە
 خلق اوچون جاننان كچكان شهبازلرغە
 جان كيچبای كوركان بارمە مقصود آلوب
 جاننان جان آیولى ايمس اويلاصاچى
 آغادى كوندز تونى كوزدان جاصيم
 حاجاتى آرتىرى ليكدىڭ اوز باصيمە
 كورالماى جاريق ساولا تاڭدى كوزيم
 اوتكان كون جاصاغان جاص بار آمان بول
 آصقندى بولوب جاره جاورلاريم
 بىرليك قىل باصىڭدى قوص پايدا كدى اويلا
 خاقى قىلب آتاندوردى بزدى قزاق
 بولغاننان آلتى آویزدى اينطماق سيز
 اورون سيز مال چاشاسين صاصقانكشان
 خدايدىڭ جاقسى ليغين كوتارالماى
 بىراكه كيتباس فيل آصىڭكە طور
 دلاغه بىلماى اوزينڭ قاكفراسين
 سيندە طور جىلقى مين فوى صيىرتويه
 بولغاننان آلتى آویزدى اينطماق سيز
 آيرىلدوم دل اونبىسده عقل ايستان
 كوفايى مشهور يوسف غير مفق

اللهم اختم لنا بالخير والظفر

2649

قرانده ككايچي شمس الدين حسينق
ووتلئسي هغزاسنده ياكا باصلهش

قزاقچه رساله لر

« « « حلس مهم يا كني حاستقده عقلت.»

« « « عكايه جعفر عم نصايح عزالي دنباغه اتاجت قيلمائو حقت.»

« « « « « « « شئه عباس.»

« « « « « « « ياچون صوقشي.»

« « « « « « « قزاقيلكنده گوت حاساعا تئقندن كورگان بر نماچدمز.»

مشهور يوسف كوفايق نك.

« « « مراندك اوصى كونگى انكگه مدسى.»

مشهور يوسف كوفايق نك.

« « « رجال احوال» يوسف كوفايق عم اوغللربنك سوزلري.

تيردن پاصلهچق قزاقچه رساله لر:

« « « دلبان شكيت» مشهور شاعر جورمانق نك.

« « « مختصر تاريخ انبيا» اتمان بن كوچك بيركاليق ابوكاي

« « « قزاق القاسى» ذكر يا بن ابرهلى الاحمدى « « «

« « « ايمان الصلوة» اتمان بن كوچك بيركاليق ابوكاي

« « « مفصل عهد حال» امامعلى الارسلان.»

клязьма

книжный магазинъ

Н-ковъ Хусайнова.